

מערך סדנא

'שמים' – על קצה המזלג

יעדים

סדנא זהו נועדה לטובת חשיפה ולמידה ראשונית של מרכיב 'עוגנים בעתיד'

מטרת היחידה:

1. היכרות עם עקרונות הליבה של מרכיב 'שמים'
2. חידוד המשימה החינוכית לייצר לחניכים בחיי היום-יום משמעות וחיבור לעולם הנשגב

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- סיפור הברון + תמונה (מספיק דף אחד, אין צורך לחלק למשתתפים)
- דף נייר למשחק
- טקסט סיכום – "הרעידה/יאנוש קורצ'אק"

מתווה הסדנא

שלב א: משחק

המנחה עומד במרכז ומעביר דף שעליו רשומים תפוזות של ערכים. המנחה קורא בשמו של אחד מהמשתתפים. על המשתתף לתפוס את הדף לפני שהוא צונח לרצפה. במידה ותפס, תורו לעמוד במרכז - להעביר ולקרא בשמו של משתתף אחר. במידה ולא תפס, עליו לקרוע את הדף לחצי ולקרא בשמו של משתתף אחר, שוב על המשתתף שקרא בשמו לזנק ולתפוס את הנייר לפני שצנח לרצפה. (ככל שנפסלים יותר, הדף נהיה קטן יותר וכך גם מקשה על תפיסתו). חוזרים על המשחק מס' פעמים...

המסר מהמשחק:

כאשר אנו מעוניינים להעביר לחניכים מסר כשהוא או ערכים מוגדרים – באופן כזה שהם באמת יאמצו את זה כדרך חיים – עלינו להגיש להם את זה ביד בצורה ברורה ומובנת. אי אפשר לצפות שאם אנחנו זורקים משהו, בוודאות הוא יתפס... (כמובן שתמיד יש חניכים מוכשרים ו"זריזים" שיצליחו בכל זאת לתפוס ערכים גם

כשנאמרו (כלאחר יד...). כאשר אנחנו זורקים ערכים או מסרים יותר מידי פעמים באופן שלא מותאם ו"מדבר" עם החניכים, הערכים נשחקים והופכים להיות קשים יותר להנחלה.

שלב ב: סיפור + דיון

א. סיפור הברון מינכהאוזן =

המנחה יעביר את התמונה של הברון בין המשתתפים ויספר את סיפורו של הברון.

הברון קרל פרידריך הירונימוס פון מינכהאוזן (1720 - 1797) היה אציל גרמני שסיפר שורה של סיפורים יוצאים מגדר הרגיל על הרפתקאות, כביכול. היה ידוע כגוזמאי וכבדאי הגדול בכל הזמנים.

באחת מנסיעותיו הרבות,

נדרש הברון מינכהאוזן לעבור על פני ביצה גדולה.

החל שוקע עם סוסו בבוץ.

הבוץ היה סמיך מאוד וחיייו של הברון היו בסכנה גדולה.

ברגע אחד של תושיה, החליט הברון כי יציל עצמו.

הושיט את ידו, ואחז בעצמו בשערות ראשו,

משך ומשך,

משך עוד,

וכך משה עצמו מהבוץ

יחד עם סוסו.

שאלות:

- מה לדעתכם הנמשל של הסיפור?
- האם אדם אכן יכול למשוך עצמו למעלה בכוחות עצמו?
- מה מסייע לנו, בעיתות משבר, למשוך עצמינו כלפי מעלה ולהחזיק את הראש מעל המים?
- כתוב ש"אין האסיר מחלץ עצמו מבית האסורים" – ישנם חניכים רבים (וגם לנו זה קורה לא פעם) שנכנסים לבוץ ולדכדוך והם לא מצליחים לצאת בעצמם מהמציאות הזו - איך בכל זאת מעניקים להם תחושה של משמעות ואמונה?

שלב ג: סיכום באמצעות הטקסט "הרעידה"/"יאנוש קורצ'אק"

המנחה יציג את יאנוש קורצ'אק – יספר את סיפורו ויציג את הטקסט שכתב על חינוך לערכים והכמיהה לחיים טובים ונשגבים.

"לא נוכל לתת לכם את אהבת המולדת,

כי אותה תמצאו בעצמכם

לא נוכל לתת לכם אהבת אל,

כי תמצאו אותה בלבבכם

לא נוכל לתת לכם אהבה,

כי צריך לסבול ולסלוח

נוכל לתת לכם שאיפה לחיים טובים

שיהיו מושתתים על אמת וצדק,

ואז תגיעו למולדת, לאל, ולאהבה שבכם

– זה בונה את האדם"

יאנוש קורצ'אק, (הנריך גולדשמיט), 'הרעידה'

סיכום:

מה שנחוץ לנו כדי לנהל חיים משמעותיים הוא דווקא הנסתר: רעיונות נשגבים, ערכי נצח, משמעות שחורגת מהקיום המיידי. השמיים הם הצוהר למה שמעבר לנוכחי הנתון לחושינו, למה שכרגע לא נראה כסביר, למה שמעבר לגבולות היוםיומיים שלנו. הם גם צוהר למה שנמצא בחוץ: לקהילה, לעם ולעולם. לשמיים משמעות אוניברסאלית: הצורך בפשר, בקדושה, באידיאל ובחזון. אנחנו כמחנכים צריכים לאתר כמה שיותר הזדמנויות לייצר לחניכים את תחושת המשמעות והפשר, ולהטעין את הוויית החיים של הקהילה ברגעי קדושה ואמונה.